

**MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE LA
CÀTEDRA D'ESTUDIS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE DE LA UIB
ANY 2011**

Amb la finalitat de garantir la continuïtat de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere i reafirmar el compromís adquirit entre les dues institucions en anys anteriors, el 6 de maig de 2011 es va signar el conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears, que contemplava un ajut econòmic de l'IBD a la UIB de 29.450 euros (un 5% menys que en 2010, quan ja s'havia fet una retallada de més del 50% respecte al any anterior), que s'havia de justificar el 10 de desembre de l'any corrent, amb l'excepció de les activitats referides al punt 2.2.2. (Màster Oficial en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere), que es podrien justificar fins al 31 d'octubre de 2012.

Al llarg del primer semestre de 2011, atesa la manca d'un conveni marc i d'una subvenció oficialment aprovada, l'activitat de la Càtedra, gestionada des del 2009 per la Doctora Marta Fernández Morales, experta en gènere i Professora Titular adscrita al Departament de Filologia Espanyola, Moderna i Clàssica, es va centrar especialment en la sensibilització i la informació a la comunitat universitària sobre formació i recursos al voltant del tema de la violència de gènere mitjançant el portal d'Internet <http://catedraviolencia.uib.es>. Aquesta plana web és actualitzada regularment per la directora de la Càtedra amb la col·laboració imprescindible del personal del Servei d'Informació de la UIB.

En la línia d'aquesta tasca de fer visible la feina de la Càtedra, el dia 23 de març també es va realitzar a la llibreria Literanta de Palma l'acte de presentació pública del llibre *Representación mediática de la violencia de género. Análisis de la prensa balear (2004-2008)*. Aquesta obra, de la Dra. María Isabel Menéndez Menéndez, professora de Comunicació Audiovisual a la Universidad de Burgos, es deriva directament del text guardonat amb el III Premi d'Investigació sobre Violència de Gènere de la Càtedra (novembre 2009), i va ser publicada per la Càtedra i l'IBD dins el marc de la producció de llibres universitaris d'Edicions UIB i finançada íntegrament per la universitat.

D'altra banda, com a part de la oferta acadèmica de la UIB pel curs 2011-12, i segons el punt 2.2.2. del conveni de l'any corrent, s'ha continuat impartint el Màster Universitari en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere, dirigit per la Dra. Esperanza Bosch Fiol i amb el pla d'estudis que

consta a la plana web del Centre d'Estudis de Postgrau de la UIB (<http://postgrau.uib.cat/master/MVIG/>)

Igualment, en compliment del conveni signat al maig, l'any 2011, la Càtedra ha inclòs les següents activitats dirigides a la comunitat universitària i/o al públic en general en el seu programa d'actuació:

1) Ajuts per a la realització d'activitats formatives i de sensibilització als grups de recerca, associacions i seminaris especialitzats en igualtat i gènere de la UIB. Concretament, es va dedicar una partida a la col·laboració de la Càtedra en les "I Jornades d'Estudis Feministes en Religió", celebrades al mes de març. El pressupost destinat a aquesta activitat va servir per finançar el viatge i els honoraris de la Sra. Yaratullah Monturiol Virgili (Vicepresidenta de l'Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós) que va impartir la sessió titulada "Dones a l'Islam: autodeterminació" el dia 17 de març.

2) Programació del III Mes contra la Violència i per la Igualtat de Gènere a la UIB, que va incloure, entre d'altres activitats gratuïtes, la instal·lació de taules informatives sobre igualtat i violència contra les dones en els edificis G. M. de Jovellanos, Mateu Orfila, Guillem Cifre i Ramon Llull. Com en anys anteriors, aquesta activitat va garantir que l'alumnat, professorat i PAS d'aquestes ubicacions tingués accés directe a informació sobre les activitats de la Càtedra, però també a fulletons sobre recursos per a dones maltractades i homes maltractadors, pòsters sobre conferències i altres actes al voltant del 25-N a celebrar a les Illes Balears, punts de llibre de la Càtedra, telèfons d'atenció, estadístiques i altres materials relacionats amb la igualtat i la violència de gènere.

3) Convocatòria oficial, recepció de treballs, lectura, anàlisi, deliberació, veredictes i lliurament del IV Premi d'Investigació de la Càtedra. Amb un increment evident de la participació respecte a convocatòries anteriors (12 treballs presentats en total, provinents tant de l'Estat espanyol com d'Amèrica Llatina), i amb un nivell de qualitat i una varietat temàtica i metodològica molt destacables, aquesta edició del premi ha estat valorada per un jurat d'expertes format per tres persones de la UIB i tres de l'IBD, segons contempla el conveni corrent. El resultat, al qual es va arribar per unanimitat, va ser la declaració com a guanyador del treball *Cuerpos generizados. La construcción violenta de la diferencia sexual*, presentat amb el pseudònim "Moolaadé". Una vegada obert el sobre amb la informació d'autoria, la responsable va resultar ser la Sra. Isabel Ortega, investigadora de la Universidad de Zaragoza. Ortega va rebre el premi el dia 29 de novembre, en un acte al campus de la UIB que va comptar amb la presència de la Directora de l'IBD, Sra. Manuela Messeguer, la Vicerectora de Projecte Universitària i responsable de la Càtedra dins l'organigrama de la UIB, Dra. Patrícia Traperó, la Directora de l'Oficina per a la Igualtat d'Oportunitats de la UIB, Dra. Esperanza Bosch i la Directora de la Càtedra, Dra. Marta Fernández.

4) El cicle anual d'activitats per a 2011 es va completar amb l'aprovació per part de Edicions UIB de la posada en marxa d'una col·lecció pròpia de publicacions, "Estudis de Violència de Gènere", a partir d'una proposta formal presentada per

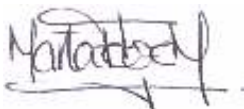
la Directora de la Càtedra, Dra. Marta Fernández (amb el vistiplau previ de la Vicerectora de Projecció Universitària), el mes de juliol. La col·lecció previsiblement inclourà els treballs guanyadors del Premi d'Investigació de la Càtedra en el futur, però també d'altres investigacions, com ara el document *Mujeres subalternas inmigrantes en Mallorca. Aspectos de la violencia de género/raza/clase y nueva ciudadanía intercultural*, resultant d'un estudi coordinat per la Dra. Vanesa Vázquez Laba, experta argentina en sociologia del gènere. El projecte, que compta amb un finançament parcial de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB, es troba en procés de preparació per a la seva publicació i ha estat aprovat com a N°1 de la col·lecció pel Consell editorial d'Edicions UIB.

Per tal de garantir la qualitat i el rigor científic de les propostes que es puguin rebre a partir de 2012, s'ha configurat un Consell de Direcció propi de la col·lecció amb persones de reconegut prestigi tant del món acadèmic com externes a la Universitat:

1. Patricia Bastida Rodríguez (UIB)
2. Mercedes BengoecheaBartolomé (UAH)
3. Esperanza Bosch Fiol (UIB)
4. Margalida Capellà i Roig (UIB)
5. Rosario Fernández Hevia (Jutgessa; experta externa a la Universitat)
6. Victoria Ferrer Pérez (UIB)
7. María Isabel Menéndez Menéndez (UBU)
8. Capilla Navarro Guzmán (UIB)
9. Bárbara OziebloRajkowska (UMA)
10. Juan Plaza Sánchez (UPS)

Tot i que l'any 2012 es presenta com un moment difícil per les institucions balears i per la Universitat mateixa des de un punt de vista econòmic, les persones responsables de la Càtedra volen deixar testimoni del seu compromís de continuar endavant amb activitats formatives, informatives i de sensibilització al voltant del greu problema de la violència de gènere, que ha de ser una prioritat per una societat democràtica, oberta i plural com ara la balear i, per extensió, la espanyola. Uns plantejaments que, sense dubte, són compartits per l'Institut Balear de la Dona.

Per que consti als efectes oportuns, la Directora de la Càtedra firma aquest document a Palma de Mallorca, dia 1 de desembre de dos mil onze, quedant a disposició del Govern i/o la Conselleria corresponent per aclarir qualsevol dubte sobre les activitats passades i futures de la Càtedra de la qual és responsable.

Dra. Marta Fernández Morales, Directora
Càtedrad'Estudis de Violència de Gènere
catedra.violencia@uib.es
<http://catedraviolencia.uib.es/>